

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/19077 GK 21
7/21947 GK 62
7/22347 GK 66
7/22467 GK 68
7/23097 GK 77
7/23348 GK 83

25 Şubat 2020

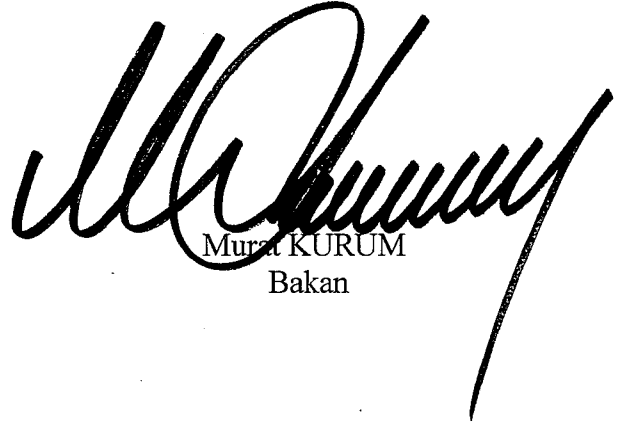
Sayı : 30824082/610- 48974
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2020
7/23349 GK 83
7/23350 GK 83
7/23351 GK 83
7/23654 GK 88
7/23769 GK 91
7/23770 GK 91
7/23771 GK 91

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

-Liste (6 Adet- 6 Sayfa)

-Cevap yazısı (39 Adet, 93 Sayfa)

7/22704 GK 73
7/23555 GK 86
7/23781 GK 91
7/20885 GK 43
7/22700 GK 73
7/23092 GK 77
7/23773 GK 91
7/23344 GK 83
7/23345 GK 83
7/24417
7/24088 GK 94
7/24089 GK 94
7/22091 GK 63

7/6137 GK 59
7/9287 GK 101
7/10158 GK 119
7/13384 GK 5
7/15368 GK 11
7/15629 GK 12
7/18700 GK 15
7/15462 GK 11
7/15367 GK 11
7/17714 GK 12
7/17980 GK 12
7/19674 GK 29
7/22626 GK 73
7/22627 GK 73

**GİRESUN MİLLETVEKİLİ
SAYIN NECATİ TIĞLI'NIN
TBMM 7/23769 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Kültür balıkçılığı, ülke ekonomilerine ciddi miktarlarda girdi sağlayan bir sektördür. Türkiye’de kültür balıkçılığı üretiminin ve çeşitliliğinin artırılması için yapılan yatırımlarda denizlerin ve sahil şeridinin korunması hep arka plana itilmiş Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporları dikkate alınmamıştır. Nitekim konuyla ilgili 26 Eylül 2019 tarihinde hem Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na hem de Tarım ve Orman Bakanlığı’na verdiğimiz soru önergesine Bakanlığınız yanıt verme gereği bile duymamışken Tarım ve Orman Bakanlığı Giresun ve ilçelerinde Kafes balıkçılığı yapan her hangi bir tesis olmadığını söylemiştir.

Trabzon Deniz Ticaret Odasına kayıtlı olan Mavi Ay Su Ürünleri ve Gıda Maddeleri San. Nak. Tic. Ltd. Şti. tarafından bakanlığınıza sunulan ÇED dosyasını inceleyip onayladığınız ve Eynesil sahillerinde Gökkuşuğu Alabalığı (*Oncorhynchus Mykiss*) üretilmesi için 16 Eylül 2019 tarihinde ÇED sürecini başlattığınız görülmektedir. Ayrıca Karadeniz’in en temiz sularına sahip olan Giresun ili Keşap ve Espiye ilçelerimiz arasında Düzköy, Yolağzı ve Hisarüstü Köylerinde yöre halkını bilgilendirme adı altında çeşitli müşavir şirketlerin toplantılar yaptığı görülmektedir.

Kurulması planlanan bu balık çiftlikleri için ÇED raporları hayati önem taşımaktadır. Dolayısıyla gerçeğe aykırı hazırlanan ÇED raporlarında deniz suyunun zamanla doğal özelliklerini kaybederek su kirliliğine neden olacağı ve buna bağlı olarak yöreye has deniz canlılarının yaşam alanlarını yok edeceğine yer verilmemektedir.

Sahilimiz ve sahil turizmi açısından büyük riskler taşıyan bu girişim Giresun ve ilçelerinde istihdam ve ekonomik katkı ve kalkınma faaliyeti gibi sunularak, diğer alanlarda olduğu gibi algı operasyonu yaratılma çabası olacağı görülmektedir. Giresun’un sahip olduğu tüm değerleri, varlıkları bu şekilde talan edilirken aynı şekilde bu defa denizimiz ve sahillerimizin küçük bir menfaat grubunun lehine tehdit edildiği görülmektedir.

Bu Bağlamda;

- 1- Eynesil sahilinde kurulması planlanan kafes balıkçılığı tesislerine ait ÇED dosyası kimler tarafından hazırlanmıştır? Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na verilen ÇED dosyası hazırlama çalışma grubu içinde neden balık yetiştiriciliğinden anlayan Su Ürünleri Mühendisleri ve Balıkçılık Teknolojisi Mühendisleri yoktur?
- 2- ÇED süreci sırasında bölge halkı ile yapılan toplantılara Bakanlık adına katıldığını söyleyen ve yöre halkına şirin görünmek için Balık Çiftlikleri hakkında bilim dışı beyanlarda bulunan danışmanlık şirketlerinin hangileri olduğunu biliyor musunuz?
- 3- Eynesil sahiline ait Akıntı Testi sonuçları nasıl çıkmıştır? Akıntı Testleri hangi aylarda ve hangi bölgelerde yapılmıştır? Akıntı Testi yapıldığı zaman ki rüzgâr hızı nedir? Deniz suyuna ait fiziksel ve kimyasal analizler neden yapılmamıştır? Eynesil’de üretim yapması için ÇED başvurusu yapılan bu tesisin kıyıya olan uzaklığı ve derinliği kaç metredir?
- 4- Keşap ve Espiye ilçelerimiz arasında Düzköy, Yolağzı ve Hisarüstü Köylerinin bulunduğu sahil boyunca Balık Çiftlikleri kurulması planlanmakta mıdır? Bölgelere ilişkin ÇED Raporu Başvuru süreçleri başlatılmış mıdır? Keşap ve Espiye ilçelerinin gerek turizm faaliyetleri açısından sahil ve plaj ve bölgenin en temiz deniz suyu değerlerine sahip olduğunu, kıyı balıkçılığı ve çeşitleri açısından özel bir yapıya sahip olduğunu biliyor musunuz?

- 5- Bölgeye yapılacak Kafes Balıkçılığı Üretimi ile birlikte zor koşullarda balıkçılık yaparak geçimini sağlamaya çalışan balıkçılarımıza vereceği ekonomik zararları tespit ettiniz mi? Açılan Balık Çiftlikleri ile çoğu balıkçımızın iflas edeceğini ve çaresiz kalacağını neden görmezden geliyorsunuz?
- 6- Rusya'da ki sağlık denetimlerinden geçemediği için ürettiği balıkları alınmayan Kılıç Holdingin Keşap Yolağzı Köyü açıklarında Balık Çiftliği kurmak için hazırlattığı ÇED Raporu kimler tarafından hazırlamıştır? Hazırlanan bu ÇED Raporunun doğruluğuna nasıl inanabileceksiniz? ‘
- 7- Balıklara verilen yemlerin, antibiyotiklerin ve çeşitli kimyasalların o bölgede yaşayan ve çoğu endemik tür olan balıklara vereceği zararlar neden ÇED Raporunda yer almamıştır? Balık Çiftliklerinde kullanılan kimyasal maddelerin denizdeki oksijeni azaltarak suda yaşayan canlılara ve çevrede meydana gelecek kötü kokuların önlenmesi için araştırma yapılmış mıdır? Ülke genelinde bulunan Balık Çiftliklerinin kirlenmediği, çevreye ve insana zarar vermediği hangi deniz vardır?
- 8- Azot ve fosfor içeren kimyasal ürünler ile Hamsi, Palamut ve yöreye has Kalecik Mezgitini hatta Yunus türlerine ve diğer endemik balık türlerine zarar vererek uzaklaştıracağı, neslinin yok olacağı ve geçimini balıkçılıkla sağlayan esnafa vereceği zararlar hesaplanmış mıdır? Bu bölgede önemli bir faaliyet olarak yapılan olta balıkçılığına vereceği zararlar araştırılmış mıdır?
- 9- Giresun valiliği tarafından 2012 yılında kurulan Giresun Turizm Altyapı Hizmet Birliği (GİRTAB)'nin önemli turizm yerlerinden birisi olarak kabul ettiği Düzköy'de balık üreme koylarının olduğu ÇED raporlarında yer almış mıdır? Önemli balık üreme koylarının olduğu bu hassas bölgede kafes balıkçılığının yapılmasına izin vermek ile orada bulunan endemik türlerin yok olacağı ÇED raporlarında yer almış mıdır?
- 10- Usulsüz ve bilimden uzak hazırlanan ÇED raporlarına göre hayata geçen bu projeler ile doğanın geri dönüşü olmayan bir şekilde kirleneceği, insanların ve diğer canlıların sağlığının olumsuz etkileneceği hakkında her hangi bir bilgiye sahip değil misiniz? Yoksa bilginiz olduğu halde bu projelere onay vererek doğanın katledilmesine evet mi demek istiyorsunuz?
- 11- Eynesil'de ÇED sürecini başlatırken bölgenin riskli olduğu yönünde tarafınıza ulaştırılan raporları neden dikkate almadınız? 16 Eylül 2018 tarihinde Eynesil sahillerinde Balık Çiftlikleri kurulması için ÇED süreci başlatıldığı halde 26 Eylül 2018'de size yönelttiğimiz soru önergemizdeki sorulara neden cevap vermediniz?

CEVAPLAR

- 1-Giresun İlinde, Eynesil ilçesinde Bakanlığımızda ÇED süreci devam eden 1 adet “Denizde ağ kafeslerde balık yetiştiriciliği” projesi bulunmaktadır. ÇED Başvuru Dosyasını hazırlayanların bilgisi, <https://giresun.csb.gov.tr/giresun-ili-eynesil-ilcesindeki--duyuru-395109> adresinde yer alan söz konusu dosya içerisinde belirtilmektedir. ÇED Başvuru Dosyasını hazırlayan çalışma grubuna Su Ürünleri Mühendisi meslek grubunun da dahil edilerek hazırlanacak olan ÇED Raporunun, Bakanlığımıza sistem üzerinden sunulması gerektiği hususu, Özel Format verilirken istenmiştir.
- 2- 03.10.2019 tarihinde Giresun Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü başkanlığında Halkın Katılım Toplantısı ÇED Yönetmeliğine uygun olarak gerçekleştirilerek toplantı tutanak altına alınmıştır. Toplantı başlangıcında ÇED Başvuru Dosyasını hazırlayan danışman firma tarafından proje hakkında bilgi verilmiştir.
- 3- ÇED Raporunu hazırlayacak firma tarafından konu ile ilgili çalışmalar yaptırılmakta olup, sonuçları ÇED Raporunda yer alacaktır. Eynesil ilçesinde ÇED başvurusu yapılan ve ÇED süreci devam etmekte olan projenin; kıyıya olan uzaklığı 1.481,6 metre, su derinliği ise ortalama 45-50 metre arasındadır.

4,5- Keşap ve Espiye ilçeleri arasında ÇED süreci başlatılan 4 adet proje olup bunların ÇED süreci halen devam etmektedir. Bu projelerde; Tarım ve Orman Bakanlığı (*Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü*), Kültür ve Turizm Bakanlığı (*Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü*), Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (*Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü*), Bakanlığımız ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü ile Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü (*Deniz ve Kıyı Yönetimi Dairesi Başkanlığı*), Giresun Valiliği (*Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü*) İnceleme ve Değerlendirme Komisyon üyesi olup, soru önergenizde belirtilen hususlar, söz konusu komisyon tarafından ÇED sürecinde değerlendirilecektir.

6-Giresun ilinde yapılacak/yapılan projelerle ilgili ÇED raporu <https://ced.csb.gov.tr/> ve <https://giresun.csb.gov.tr/> internet adreslerinde duyurular bölümünde yayımlanacak/yayımlanmakta olup, talep edilen bilgiler rapor içerisinden temin edilebilmektedir. Bakanlığımıza sunulan ÇED raporları ÇED Yönetmeliği kapsamında oluşturulan kurum/kuruluşlar tarafından değerlendirilmektedir. ÇED projelerinde sunulan bilgilerin doğruluğu proje sahibinin taahhüdü altında olup, yanlış bilgi/belge sunulması durumunda, proje sahibi ve raporu hazırlayan kuruluşa çevre mevzuatı kapsamında gerekli yaptırımlar uygulanmaktadır.

7,8- Konuya ilişkin açıklamalara ÇED Raporunda yer verilecek olup, İnceleme-Değerlendirme Komisyonu üyelerince değerlendirilecektir.

9- Giresun İli, Keşap İlçesinde 1 adet projenin ÇED Raporu Bakanlığımıza sunulmuş olup, söz konusu ÇED Raporu ilgili komisyon üyesi kurum ve kuruluşlar tarafından değerlendirilmiştir. Bakanlığımızın <https://ced.csb.gov.tr/> ve <https://giresun.csb.gov.tr/> internet sayfalarında yayınlanmaktadır. Söz konusu projeye ait ÇED Raporu'nda, konu ile ilgili bilimsel kuruluşlarca yapılan çalışmalar sonucu düzenlenen raporlarda yer almakta olup, projenin uygulanmasında bir sakınca görülmediğine dair görüşler raporlarda ifade edilmektedir. İlgili kurum ve kuruluşlar ile halktan gelen görüşler dikkate alınarak verilen ÇED raporu özel formatına göre ÇED raporlarının hazırlanarak sunulması durumunda, inceleme ve değerlendirme komisyonunca diğer ÇED başvuruları ile ilgili değerlendirmeler de ayrıca yapılacaktır.

10-Bakanlığımıza sunulan projelere ilişkin ÇED Raporları, ilgili komisyon üyesi kurum ve kuruluşlarla birlikte değerlendirilerek, ÇED kararları verilmektedir. Ayrıca mevzuat kapsamında gerekli izleme ve denetimler yapılmakta olup, yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda, tesislerin kapatılmasına kadar gidebilen yaptırımlar uygulanmaktadır.

11-Giresun İli Eynesil İlçesinde planlanan projeye ilişkin olarak 17.08.2019 tarihinde Bakanlığımıza ÇED başvurusu yapılmış olup, 03.10.2019 tarihinde de Halkın Katılım Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Soru önergesinde belirtilen 16.09.2018 tarihinde Giresun İli Eynesil İlçesinde kültür balıkçılığı ile ilgili başlatılan bir ÇED süreci yoktur.